TEORIA BŁEDÓW

$$\delta x = \frac{\Delta x}{|x|}$$
 - błąd względny przybliżonej wartości, $w = \left| \frac{f'(x) \cdot x}{f(x)} \right|$ - wskaźnik uwarunkowania funkcji $f(x)$, $\delta f = w \delta x$ - błąd

względny funkcji f(x)

$$w_1 = \left| \frac{f_x(x, y) \cdot x}{f(x, y)} \right|, w_2 = \left| \frac{f_y(x, y) \cdot y}{f(x, y)} \right| - \text{wskaźniki uwarunkowania funkcji } f(x, y),$$

 $\delta f = w_1 \delta x + w_2 \delta y$ - błąd względny funkcji f(x,y)

2 INTERDOLACIA

$$WL_n(x) = \sum_{k=0}^n \phi_k(x) \cdot y_k$$
 - wielomian interpolacyjny Lagrange'a

$$\phi_k(x) = \frac{(x - x_0)...(x - x_{k-1})(x - x_{k+1})...(x - x_n)}{(x_k - x_0)...(x_k - x_{k-1})(x_k - x_{k+1})...(x_k - x_n)}, \quad y_k = f(x_k), \ x_k, k = 0,..., n \text{ we zety.}$$

$$WN_n(x) = y_0 + f(x_0, x_1)(x - x_0) + \dots + f(x_0, x_1, \dots, x_n)(x - x_0)(x - x_1) \dots (x - x_{n-1})$$
 - wielomian interpolacyjny Newtona

$$f\big(x_0\,,x_1\,,\ldots,x_n\big) = \frac{f\big(x_1\,,\ldots,x_n\,\big) - f\big(x_0\,,\ldots,x_{n-1}\,\big)}{\big(x_n\,-x_0\,\big)} \ \text{- iloraz różnicowy n-tego rzędu}$$

$$\left|f\left(x\right)-W_{n}\left(x\right)\right|\leq\frac{M_{n+1}}{(n+1)!}\left|\left(x-x_{0}\right)\cdots\left(x-x_{n}\right)\right| \text{ - błąd interpolacji, } M_{n+1}=\sup\left|f^{\left(n+1\right)}\left(x\right)\right| \quad x\in\langle a,b\rangle$$

$$x_k = \frac{b-a}{2} \cos\!\left(\frac{2k+1}{2n+2}\pi\right) + \frac{b+a}{2} \text{ - węzły Czebyszewa k=0,1,...,n.}$$

______

3. APROKSYMACJA

$$F(x) = a_0 \varphi_0(x) + \dots + a_m \varphi_m(x)$$
 - funkcja aproksymacyjna, $\varphi_i(x)$, $i = 0,1,2,\dots,m$ - funkcje bazowe

aproksymacja dyskretna – metoda najmniejszych kwadratów – wyznaczanie minimum funkcji

$$A(a_0, a_1, ..., a_m) = \sum_{i=0}^{n} [y_i - F(x_i)]^2, \quad y_i = f(x_i) \ i = 0, 1, ..., n$$

$$M^{T} \cdot M \cdot A = M^{T} Y - \text{zapis macierzowy} \quad M = \begin{bmatrix} \varphi_{0}(x_{0}) & \cdots & \varphi_{m}(x_{0}) \\ & & & \\ \varphi_{0}(x_{n}) & \cdots & \varphi_{m}(x_{n}) \end{bmatrix}, \quad Y = \begin{bmatrix} y_{0} \\ y_{1} \\ \vdots \\ y_{n} \end{bmatrix}, \quad A = \begin{bmatrix} a_{0} \\ a_{1} \\ \vdots \\ a_{m} \end{bmatrix}$$

aproksymacja ciągła – metoda najmniejszych kwadratów – wyznaczanie minimum funkcji

$$H(a_0, a_1, \dots, a_m) = \int_a^b [f(x) - F(x)]^2 dx, \quad F(x) = a_0 \varphi_0(x) + \dots + a_m \varphi_m(x)$$

 $\varphi_i(x)$, $i=0,1,\ldots,m$ -funkcje bazowe całkowalne z kwadratem w przedziale <a,b>f(x) – funkcja ciągła w przedziale <a,b>

4. RÓWNANIA I UKŁADY RÓWNAŃ NIELINIOWYCH

Dla równania f(x)=0 ciąg iteracyjny $x_{n+1}=f(x_n)$ dla metod jednokrokowych, $x_{n+1}=f\left(x_{n-1},x_n\right)$ dla metod dwukrokowych

$$\left|x^* - p\right| \le \frac{\left|f\left(x^*\right)\right|}{m_1}$$
 - oszacowanie błędu bezwzględnego , $0 < m_1 \le \left|f'\left(x\right)\right|$ dla $x \in < a, b > a$

x* - przybliżona wartość pierwiastka równania f(x)=0, p -dokładna wartość pierwiastka

Metoda wyznaczania pierwiastków jednokrotnych równania f(x)=0 dla x∈<a,b>

– bisekcji dokładność
$$|x_n - x_{n+1}| < \frac{1}{2^n} (b - a)$$

– siecznych
$$x_{n+1} = x_n - f(x_n) \cdot \frac{x_n - x_{n-1}}{f(x_n) - f(x_{n-1})}$$
 - ciąg iteracyjny

- stycznych Newtona
$$x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)}$$

Układy równań nieliniowych

$$f_1(x_1, x_2, ..., x_n) = 0$$
...
 $f_n(x_1, x_2, ..., x_n) = 0$, $F(x) = 0$ wektorowo.

$$x^{< n+1>} = x^{< n>} - \left(J\left(x^{< n>}\right)\right)^{-1} \cdot F\left(x^{< n>}\right) - \text{zapis wektorowy ciągu iteracyjnego Newtona } J(x) = \begin{bmatrix} \frac{\partial f_1}{\partial x_1} & \cdots & \frac{\partial f_1}{\partial x_n} \\ \vdots & & \vdots \\ \frac{\partial f_n}{\partial x_1} & \cdots & \frac{\partial f_n}{\partial x_n} \end{bmatrix}$$

5. CAŁKOWANIE NUMERYCZNE

$$\int\limits_{a}^{b} f(x)dx \approx \int\limits_{a}^{b} L_{n}(x)dx, \qquad L_{n}(x) = \sum\limits_{k=0}^{n} \phi_{n}(x) \cdot f(x_{k}) \quad \text{- wielomian interpolacyjny Lagrange'a}$$

metoda złożona trapezów przy podziałe przedziału <a,b> na m części:

$$S(f) = \frac{h}{2} (f(x_0) + 2(f(x_1) + f(x_2) + \dots + f(x_{m-1})) + f(x_m))$$

metoda złożona Simpsona przy podziale przedziału <a,b> na m części, (m – parzyste):

$$S(f) = \frac{h}{3} (f(x_0) + 2(f(x_2) + f(x_4) + \dots + f(x_{m-2})) + 4(f(x_1) + f(x_3) + \dots + f(x_{m-1})) + f(x_m))$$

6. RÓWNANIA RÓŻNICZKOWE

$$y' = f(x, y), y(x_0) = y_0$$

Metoda prosta Eulera: $y_{n+1} = y_n + h \cdot f(x_n, y_n)$

Metoda ulepszona Eulera: $y_{n+1} = y_n + h \cdot f(x_n + \frac{h}{2}, y_n + \frac{h}{2} \cdot f(x_n, y_n))$

Metoda niejawna Eulera: $y_{n+1} = y_n + h \cdot f(x_{n+1}, y_{n+1})$